

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ludmily Valentové a soudkyň JUDr. Lenky Matyášové, JUDr. Marie Turkové, JUDr. Brigity Chrástilové a JUDr. Dagmar Nygrínové v právní věci žalobců: **a) K. M., b) E. T., a c) E. T.**, právně zastoupených JUDr. Pěvou Skýbovou, advokátkou se sídlem Bartošova 4, 602 00, Brno, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, 170 34, Praha 7, o udělení azylu v řízení o kasační stížnosti žalobců proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 8. 8. 2007, č. j. 56 Az 64/2007 - 25,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II.** Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III.** Odměna advokátky JUDr. Pěvy Skýbové, advokátky se sídlem Bartošova 4, 602 00, Brno, **se určuje** částkou 7068,50 Kč. Tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do šedesáti dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

O d ů v o d n ě n í :

Stěžovatelé se kasační stížností domáhají zrušení rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 8. 8. 2007, č. j. 56 Az 64/2007 - 25, kterým byla zamítnuta jejich žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 5. 3. 2007, č. j. OAM-1508/VL-10-ZA04-2004, na jehož základě nebyl stěžovatelům udělen azyl podle ustanovení § 12, § 13 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon o azylu) a byla jim udělena doplňková ochrana podle ustanovení § 14a zákona o azylu, a to na dobu 15 měsíců ode dne nabytí právní moci žalovaného rozhodnutí.

Po konstatování přípustnosti kasační stížnosti se Nejvyšší správní soud ve smyslu ustanovení § 104a s. ř. s. dále zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být podle tohoto ustanovení odmítnuta jako nepřijatelná.

Nejvyšší správní soud poskytuje ochranu veřejným subjektivním právům fyzických a právnických osob (ustanovení § 2 s. ř. s.). Zatímco úkolem krajských soudů je projednat a rozhodnout každý případ, Nejvyšší správní soud zajišťuje jednotu a zákonnost rozhodování soudů ve správním soudnictví (ustanovení § 12 odst. 1 s. ř. s.). K plnění jeho sjednocující role

svěřuje zákon Nejvyššímu správnímu soudu různé procesní nástroje, na prvním místě nepochybně rozhodování o kasační stížnosti (ustanovení § 12 odst. 1 ve spojení s ustanovením § 102 s. ř. s.). Ve věcech azylu v nové úpravě institutu nepřijatelnosti (ustanovení § 104a s. ř. s.) je kasační stížnost mimořádným opravným prostředkem omezeným na případy objektivní nutnosti rozhodnutí Nejvyššího správního soudu. Z těchto důvodů bude kasační stížnost ve věcech azylu přijata k projednání jen tehdy, jestliže rozhodování o ní umožní Nejvyššímu správnímu soudu zároveň plnit obecnější sjednocující funkci v systému správního soudnictví.

Meritorním přezkumem toliko přijatelných kasačních stížností se ochrana veřejných subjektivních práv fyzických a právnických osob i v každém jednotlivém případě nestává méně účinnou, než v případě formálního projednání každé jednotlivé věci. Jasná, přehledná a srozumitelná judikatura totiž zvyšuje právní jistotu účastníka již před krajským soudem a správními orgány. Paušální formalizovaná spravedlnost, tedy stále nové a opakované projednávání již jednou rozhodnutého ve všech stupních soudní soustavy, vede ve svém důsledku k popření jednotlivé materiální spravedlnosti: ne všechny věci jsou stejně problematické, ne všechny věci vyžadují stejné pozornosti. Opětovné projednávání každé věci znovu na všech stupních tak může ve svém důsledku popřít samotnou spravedlnost systémem vytvářenou. Věci objektivně odlišné, s odlišným významem a důležitostí, jsou podrobeny stejnému zacházení. Taková spravedlnost navíc není ničím jiným než zbytečně vydávaným „potvrzením“, že jednou řečené stále platí, zatěžováním soudního systému dalším řízením s předem známým průběhem a výsledkem, který „přinese“ pouze neúnosnou délku řízení pro stěžovatele, a to nejen pro něho, nýbrž i pro všechna další řízení, pro něž soudní systém není a ani nemůže být kapacitně nastaven.

S ohledem na ochranu veřejných subjektivních práv fyzických a právnických osob je navíc vhodné připomenout, že v případě řízení o kasační stížnosti byla soudní procesní ochrana stěžovatelům již jednou poskytnuta individuálním projednáním věci na úrovni krajského soudu, a to v plné jurisdikci. Další procesní postup v rámci správního soudnictví nezvyšuje automaticky míru právní ochrany.

Institut přijatelnosti kasační stížnosti je snahou o rovnováhu mezi dvěma zájmy: zájmem na spravedlnosti v každém jednotlivém případě a zájmem na efektivitě působení objektivního práva. Ryze formální důraz často kladený na dosažení spravedlivého výsledku řízení (ve smyslu jeho procesní bezvadnosti) ve svých důsledcích výrazně oslabuje právní jistotu a tedy i efektivitu práva. Jak k tomu opakovaně uvedl Ústavní soud (viz např. nález ze dne 13. 11. 2001, sp. zn. Pl. ÚS 15/01, Sbírka nálezů a usnesení, sv. 24, str. 222 - 223; obdobně též nález ze dne 6. 11. 2003, sp. zn. III. ÚS 150/03, Sbírka nálezů a usnesení, sv. 31, str. 149), „[...] žádný právní řád není a nemůže být z hlediska soustavy procesních prostředků k ochraně práv, jakož i z hlediska soustavy uspořádání přezkumných instancí, budován ad infinitum. Každý právní řád přináší a nutně musí přinášet i určitý počet chyb. Účelem přezkumného, resp. přezkumných řízení může být reálně takováto pochybení aproximativně minimalizovat, a nikoliv beze zbytku odstranit. Soustava přezkumných instancí je proto výsledkem poměřování na straně jedné úsilí o dosažení panství práva, na straně druhé efektivitě rozhodování a právní jistoty. Z pohledu tohoto kritéria je zavedení mimořádných opravných prostředků, čili prodlužování řízení a prolomení principu nezměnitelnosti rozhodnutí, která již nabyla právní moci, adekvátní toliko v případě důvodů výjimečných.“

Stěžovatelé namítají, že krajský soud pochybil, neboť se nezabýval všemi žalobními body žaloby. Jednalo se o žalobní bod č. 1 až 3, kdy se soud nezabýval dodržením ustanovení

§ 32, § 46 a § 47 správního řádu správním orgánem, proto stěžovatelé považují rozhodnutí správního orgánu za nepřezkoumatelné. Krajský soud uvedl, že žalobní námitka byla směřována k tomu, že správní orgán nerozhodl ve lhůtě 90 dní. K tomuto je uváděno, že nebylo souhlaseno s délkou pro rozhodování, neboť tři roky se stěžovatelům nezdají přiměřené. Stěžovatelka uvádí, že došlo k pochybení krajského soudu, neboť žádost o sloučení věci s jejím manželem, aby bylo rozhodováno o celé rodině společně, nebyla reflektována, a došlo tak k rozdělení případu rodiny, i když OAMP MV ČR zásadu rodiny ctilo. Stěžovatelka se domnívá, že když měli důvody k udělení azylu stejné jako její manžel, mělo být rozhodnuto o celé rodině současně a nikoliv odděleně.

V moderním právním státě je odmítána možnost neomezené volné úvahy. Při aplikaci ustanovení § 104a zákona o azylu, je nezbytné ujasnit si obsah tohoto ustanovení z hlediska možností, které se správnímu orgánu nabízejí. Neurčitý právní pojem, zde představovaný „přesahem vlastních zájmů stěžovatele“ nelze obsahově dostatečně přesně vymezit a jeho aplikace závisí na odborném posouzení v každém jednotlivém případě. Neurčité právní pojmy zahrnují jevy, nebo skutečnosti, které nelze úspěšně zcela přesně právně definovat; jejich obsah a rozsah se může měnit, často bývá podmíněn časem a místem aplikace normy. Zákonodárce vytváří prostor soudu, aby zhodnotil, zda konkrétní situace patří do rozsahu určitého neurčitého právního pojmu, či nikoli. Při interpretaci neurčitého právního pojmu se správní orgán musí zabývat konkrétní skutkovou podstatou, jakož i ostatními okolnostmi případu, přičemž sám musí alespoň rámcově obsah a význam užitého neurčitého pojmu objasnit, a to z toho hlediska, zda posuzovanou věc lze do rámce vytvořeného rozsahem neurčitého pojmu zařadit.

Přesahem vlastních zájmů stěžovatele (který ve věcech azylu jediné vede k meritornímu projednání kasační stížnosti), je jen natolik zásadní a intenzivní situace, v níž je – kromě ochrany veřejného subjektivního práva jednotlivce – pro Nejvyšší správní soud též nezbytné vyslovit právní názor k určitému typu případů či právních otázkách. To prakticky znamená, že přesah vlastních zájmů stěžovatele je dán jen v případě rozpoznatelného dopadu řešené právní otázky nad rámec konkrétního případu. Primárním úkolem Nejvyššího správního soudu v tomto řízení je proto nejen ochrana individuálních veřejných subjektivních práv, nýbrž také výklad právního řádu a sjednocování rozhodovací činnosti krajských soudů. Nejvyšší správní soud není v rámci této kategorie přijatelnosti povolán přezkoumávat jakékoliv pochybení krajského soudu, ale pouze pochybení tak výrazné intenzity, o němž se lze důvodně domnívat, že kdyby k němu nedošlo, věcné rozhodnutí krajského soudu by bylo odlišné. Nevýrazná pochybení především procesního charakteru proto zpravidla nebudou dosahovat takové intenzity, aby způsobila přijatelnost následné kasační stížnosti.

Přijatelnost kasační stížnosti je třeba odlišovat od přípustnosti kasační stížnosti na straně jedné a důvodnosti na straně druhé. Přípustnost (či tedy spíše absence některého z důvodů nepřípustnosti) kasační stížnosti je dána splněním zákonných procesních předpokladů, jako je včasné podání kasační stížnosti (ustanovení § 106 odst. 2 s. ř. s.), řádné zastoupení (ustanovení § 105 odst. 2 s. ř. s.), absence dalších zákonných důvodů nepřípustnosti (ustanovení § 104 s. ř. s.) apod. Důvodnost kasační stížnosti na straně druhé je otázkou věcného posouzení kasačních důvodů stěžovatelem uváděných (ustanovení § 103 odst. 1 s. ř. s.).

Pokud kasační stížnost splňuje zákonné podmínky procesní přípustnosti, pak je způsobem naznačeným výše zkoumán přesah vlastních zájmů stěžovatele, tedy její přijatelnost. Přichází-li stěžovatel s námitkami, o nichž se Nejvyšší správní soud vyslovil již

dříve a své rozhodnutí zveřejnil, není nutné ani efektivní, aby v obdobné věci znovu jednal a rozhodoval, když výsledkem by nepochybně byl stejný závěr. Je-li kasační stížnost přípustná i přijatelná, Nejvyšší správní soud posoudí její důvodnost. V daném případě však míra obecnosti s jakou byla kasační stížnosti podána, aniž by byla upřesněna konkrétní pochybení žalovaného či soudu, nesvědčí pro to, aby kasační stížnost mohla být považována za přijatelnou. Je v zájmu stěžovatele v řízení o kasační stížnosti ve věcech azylu nejenom splnit podmínky přípustnosti kasační stížnosti a tvrdit některý z důvodů kasační stížnosti podle ustanovení § 103 odst. 1 s. ř. s., ale také uvést, v čem spatřuje, v mezích kritérií přijatelnosti popsaných výše, v konkrétním případě přesah svých vlastních zájmů, a z jakého důvodu by tedy měl Nejvyšší správní soud předloženou kasační stížnost věcně projednat. S obdobným tvrzením, že krajský soud nedostatečným způsobem provedl dokazování se Nejvyšší správní soud již vypořádal např. v rozsudku č. j. 6 Azs 50/2003 - 89 (přístupno na www.nssoud.cz). „V řízení o udělení azylu musí správní orgán často rozhodovat v důkazní nouzi. Za této situace je nutné i zohlednit charakter země původu žadatele o azyl, způsob výkonu státní moci v ní, možnost uplatňování politických práv a další okolnosti, které mají vliv na naplnění důvodů pro udělení azylu. Je-li například o zemi původu žadatele známo, že stav dodržování lidských práv je špatný, že občanům je upíráno právo na změnu vlády, že dochází k nezákonným popravám, mizením osob, častému používání mučení atd., pak tyto skutečnosti musí správní orgán zohlednit v situaci důkazní nouze, a to ve prospěch žadatele o azyl. Naopak, je-li země původu žadatele o azyl právním státem s demokratickým režimem, je na žadateli o azyl, aby věrohodně doložil, že je skutečně pronásledován.“

Rovněž např. v rozsudku č. j. 5 Azs 66/2005 - 47 (publ. www.nssoud.cz) Nejvyšší správní soud uvedl, že: „skutková podstata, z níž správní orgán vycházel v napadeném rozhodnutí, je se spisy v rozporu, pokud důkazní materiál, jinak dostačující k učiněnému správnému skutkovému závěru, ve spisu obsažený, vede k jiným skutkovým závěrům, než jaké učinil rozhodující orgán. Skutková podstata nemá oporu ve spisech, chybí-li ve spisech podklad pro skutkový závěr učiněný rozhodujícím orgánem, resp. je nedostačující k učinění správného skutkového závěru. Takové vady řízení však nebyly shledány. Ze správního spisu je zcela zřejmé, že správní orgán provedl v řízení úplné dokazování a je z něj zřejmé, z jakých důkazních prostředků správní orgán při svém rozhodování vycházel. Důkazní prostředky byly zhodnoceny a provedené dokazování vyústilo v řádně zjištěný skutkový stav, z něhož správní orgán při svém rozhodování vycházel. Ze spisového materiálu bylo rovněž zjištěno, že stěžovatelka nebyla nikterak krácena na svém právu seznámit se s podklady pro rozhodnutí, vyjádřit se k nim a navrhnout jejich doplnění. Nebyl shledán ani rozpor s ustanovením § 45 odst. 3 správního řádu, když v odůvodnění rozhodnutí žalovaného byly uvedeny skutečnosti, které byly podkladem rozhodnutí a objasněny úvahy, které vedly k hodnocení důkazů a při použití právních předpisů, na základě kterých rozhodoval.“

Nejvyšší správní soud shledal, že se krajský soud ve svém rozhodnutí zabýval všemi žalobními body, rovněž dospěl k závěru, že správní orgán postupoval v souladu s ustanovením § 32 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení, v tehdy platném znění (dále jen správní řád), a to zejména, že si dostatečně zjistil skutečný stav věcí, postupoval i v souladu s ustanovením § 46 a § 47 správního řádu, tedy že jeho rozhodnutí obsahovalo zákonné náležitosti a bylo se zákonem a ostatními právními předpisy v souladu, a tedy jak rozhodnutí správního orgánu i krajského soudu je přezkoumatelné a neobsahuje vady, které v něm spatřuje stěžovatelka. Rozdělení přezkumných řízení před krajským soudem, resp. tom že věc stěžovatelů byla v řízení před soudem projednána odděleně od řízení ostatních členů rodiny nezpůsobuje vadu řízení, a není skutečností rozhodnou pro udělení azylu dle ustanovení § 12

zákona o azylu. Žádné jiné skutečnosti související s neposkytnutím mezinárodní ochrany, které by mohly vést k závěru o přesahu vlastních zájmů stěžovatelů, tak jak má na mysli ust. § 104a s. ř. s. kasační stížnost neobsahuje.

Nejvyšší správní soud proto neshledal žádné další důvody pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání. Za těchto okolností Nejvyšší správní soud konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatelů. Shledal ji proto ve smyslu ustanovení § 104a s. ř. s. nepřijatelnou a odmítl ji.

O nákladech řízení rozhodl soud podle ustanovení § 60 odst. 3 ve spojení s ustanovením § 120 s. ř. s.; žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

Stěžovatelům byla pro toto řízení ustanovena soudem advokátka; v takovém případě platí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát (ustanovení § 35 odst. 8 s. ř. s., ustanovení § 120 s. ř. s.). Soud určil odměnu advokátky dle vyčíslení, které sama uvedla, a to za úkon právní pomoci spočívající v převzetí a přípravě zastoupení 1680 Kč připadající na jednu zastupovanou osobu v souladu s ustanovením § 9 odst. 3 písm. f), ustanovením § 7 a ustanovením § 13 odst. 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), v platném znění, když výše odměny byla snížena o 20% vzhledem k ustanovení § 12 odst. 4 výše uvedené vyhlášky, celkem tedy 5040 Kč, dále za úhradu režijního paušálu 300 Kč na jednu zastupovanou osobu celkem tedy 900 Kč. Advokátka je registrována k dani z přidané hodnoty, která z částky 5940 Kč, činí 1128,50 Kč. Celková odměna tak činí 7068,50 Kč. Tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do šedesáti dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné

V Brně dne 13. prosince 2007

JUDr. Ludmila Valentová
předsedkyně senátu